

– fejezi be cikkét az újságíró. A gyógyulást remélő, az illetékeseket hasonló kérdésekkel ostromló ember is hiába várja a választ, a megoldást, a konokul bezárt ajtók megnyílását: a pénz- és hatalomhajhászat, az önző érdekek, a gőg és beképzeltség útját állják sirámainak. S akadályt gördít betegek gyógyulásának útjába a kóros, beteges nemzetgyűlölet, mely hiú szobrokat emel, neveléses táblákat helyez el, mindent megtesz a másként gondolkodók, beszélők eltiprása érdekében, de vajmi kevéssel szolgálja az ember gyógyulását, jólétét, boldogságát. Magasztos keresztényi szólásokat szajkózva, megfélekedzik Jézus tanításairól: Nem azért jöttem, hogy az igazakat hívjam megtérésre, hanem a bűnösöket. Megfélekedve arról, hogy az evangélium megélése rájuk is vonatkozik.

Bár tudjuk, lehetetlen, nagyon is szükség lenne arra, hogy feltámadjon régi dicsőségével a mi „igazságos” Mátyás királyunk, aki február 23-án 558 éve született, s aki oly sokszor álruhába öltözve járt népe között, „orvosolva” a szenvedők, elesettek, megaláztak bajait, megtérésre figyelmeztetve a bűnösöket, mőresre tanítva a szegény népen hatalmaskodó, zsarnokoskodó „kolozsvári bírót”. Szükség lenne erre, különösképpen most, hogy – amint Ráday Pál gróf a kuruc szabadságharc idején megfogalmazta – „Kiújulnak a jeles magyar nemzet sebei”. Gyógyítás helyett megtérésre szoruló, bűnös emberek újabb sebeket ejtenek annyiszor megvérzett, beteg szívünkön. Ezen azonban „igazságos”, nemzetét orvosló Mátyásunk csak lélekben segíthet. Hisszük azonban, hogy sebeink egyszer be fognak gyógyulni, s ezt a gyógyulást az „áldott orvos” Jézus hozza el számunkra szeretetével, jóságával, emberiségével, azok segítségével és közreműködésével, akik Istenhittel és önzetlen áldozattal, jézusi, könyörülő lélekkel gyógyítják be e föld és a testvéri szívek sebeit. Mindezt ne nézzük tétlenül, hanem mi is közénk állva engedelmeskedjünk a jézusi felhívásnak, szeretete gyógyító szavának. Ámen.

HIT ÉS LELKIISMERET, AVAGY HAJÓTÖRÉSTŐL MEGŐRZŐ LELKI KINCSEK

1Tim 1,18–19

Káténk 47. kérdésére, mely így hangzik: Miben nyilvánul meg irántunk Isten atyai szeretete? – a válasz a következő, akik konfirmáltak, tudják: Isten atyai szeretete irántunk abban nyilvánul meg, hogy kiemel teremtményei közül, megáld lelki tehetségekkel, s így gyermekei és munkatársai lehetünk. Ezek a lelki tehetségek pedig a következők: hit, értelem, szabad akarat, lelkiismeret és szeretet. Íme, Isten atyai szeretetéből nem anyagi javakat, pénzt, vagyont, múlandó földi kincseket ajándékoz nekünk, hanem mindezeknél sokkal értékesebb lelki kincseket, javakat, melyek képessé tesznek az anya-

giakban való gazdagodásra, de, mi több, képessé tesznek arra, hogy az emberségünkért, istengyermeki mivoltunkért vívott nehéz, de nemes harcból, küzdelemből győzedelmesen kerülhessünk ki. Egyszóval, e lelki tehetségek, ajándékok birtoklása, megőrzése és kamatoztatása nélkül nem élhetünk meg egy szép, igaz, Istennek tetsző és embert nemesítő, boldogító emberi életet. Jézus – tanításában – ezt így érzékeltette: Mit használ az embernek, ha az egész világot megnyeri is, de lelkében kárt vall? Sajnos, épp erre figyelnek a legkevesebben. S elhanyagolva a lelkieket, csak az anyagiakra fektetve a hangsúlyt, életvitelükkel az apostoli szavakat idézik: együnk, igyunk, tobzódjunk, ürítsük fenéig minden evilági öröm, élvezet poharát, éljünk a múlandó perc élvének, hisz a következő percben vagy holnap úgyis meghalunk. Csak a ma számít, a jelen perc a fontos, s hogy e percben minden a test örömét, megelégedettségét szolgálja. És emberi gyarláságukban, elbizakodottságukban kidobják életükből a hitet, a lelkiismeretet, az isteni értékeket, s gyászos tévedésükre csak akkor döbbennek rá, amikor – mindezek hiányában – lelkiectől „megkönnyített” élethajójuk zátonyra fut, hajótörést szenved a földi harcok viharzó tengerén. A hasonlatot nyilvánvalóan a felolvasott bibliai részből, Pál apostoltól vettem, aki az idézett helyen a következőket tanácsolja szeretett tanítványának: „Ezt a parancsot kötöm a lelkedre, fiam, Timóteus, hogy a rólad szóló korábbi próféciaik alapján harcold meg a nemes harcot. Tartsd meg a hitet és a jó lelkiismeretet, amelyet egyesek elvetettek, és ezért a hit dolgában hajótörést szenvedtek.”

Midőn szavait idézem, magam előtt látom az Adriai-tenger ádáz viharában, 14 napja, egy törékeny hajón 276-od magával sodródó apostolt, akit nem rémítenek az elnyeléssel fenyegető szilaj hullámok, az ordító orkán. Törhetetlen hittel arra biztatja társait, hogy vegyenek táplálékot magukhoz, egyenek, mert ez is megmenekülésüket szolgálja. Majd így bátorítja őket: „...közületek senkinek sem esik le egy hajszál sem a fejezől”. „Így történt, hogy mindnyájan szerencsésen kimenekültek a szárazföldre” – igazolja Pál hitét a történet utolsó mondata, bizonyosságául annak, hogy a hit erejének köszönhetően életünk legádázabb viharaiából is van menekülés. E hit adta a zsoldáríró ajkára évezredekkel ezelőtt az Istent magasztaló csodálatos megnyilatkozást: Zsolt 107, 23-32. E hittel énekelték a gályarabok, hitükért elítélt emberek felemelő éneküket a hullámsír felett: „Hullámok, ha rémítenek / Mérheterlen víz felett / S a habok közt szíved remeg, /Hogy sírod is ott leled, / Ha aludni látod őt, / Ki reményed és erőd, / Sión, sohase feledd el, / Ő megvívhat tengerekkel.” S midőn ezt halljuk, gondolhatunk Jézusra, aki az evangéliumi leírás szerint lecsendesítette a bösz vihart, de mindenekelőtt Istenre, aki kimenekít minket a sorscsapások viharzó hullámaiból, belé vetett hitünk és bizalmunk mindenkor megmaradást, életet jelent.

Ez jelentett volna megmaradást és életet az 1912. április 15-én, tehát 89 éve elsüllyedt Titanic utasainak is. A nagy tragédiáról az elmúlt estéken láthattunk megrázó filmet a Duna televízió műsorán. A századelő legmodernebb, legkényelmesebb luxushajójaként vágott neki az Atlanti-óceánnak,

hogy több mint 2000 utasát az „Ígéret földjére”, Amerikába szállítsa. Voltak rajta dúsgazdagok és földhözragadt szegények, legtöbbjüknek azonban egy álmuk volt: a gazdagnak hitt földrészen új életet kezdeni, meggazdagodni, jól élni. A rózsás álmok azonban – legtöbbjük esetében – lidércnyomássá, halállá és pusztulássá változtak, pár óra leforgása alatt. A hajótulajdonos elbizakodottságában eszeveszett sebességet diktált a hajósoknak. Tette mindent a sűrűn érkező figyelmeztető táviratok ellenére: Vigyázat, jéghegyek! A felszerelés is hiányos volt: nem volt megfelelő számú távcső, amellyel a tengert kémlelni lehetett volna, a mentőcsónakok száma csak az utasok felének volt elegendő. Hiányoztak a piros színű veszjelző rakéták, s ráadásul a távíró is meghibásodott egy időre. Mindez azért, mert elképzelhetetlennek tartották, hogy a remek hajónak valami baja essen. Mikor éjfél előtt kevéssel az mégis egy hatalmas jéghegynek ütközött, teljes lett a pánik. A hiányos felszerelés megbosszulta magát: a fehér színű rakétákra nem reagált senki, a távíró segítségével csak egy messzire haladó hajót sikerült elérni. Utolsó reménységet a mentőcsónakok jelentettek, de azokban még az utasok felének sem jutott hely. Így történt, hogy a hullámsír a pompás hajóval 1523 személyt nyelt el a 2233 utasból. Szörnyű, megrázó tragédia! Ami kicsiben annyiszor megismétlődik az ember életében. Azok életében, akik élethajójukról – be-képzeltégükben, elbizakodottságukban – kidobálják a hit mentőcsónakjait, nem hallják meg a lelkiismeret figyelmeztető táviratait, elfelejtik felszerelni magukat az értelem távcsöveivel, az imádság segélykérő rakétaival, távíró-készülékével, egyszóval, akik fittyet hánynak azon felbecsülhetetlen lelki értékeknek, amelyek ádáz viharokban is megmaradást, életet jelentenek!

Mi e nagy hibába bele ne essünk! Tartsuk meg hitünket, jó lelkiismeretünket, vigyázzunk lelki kincseinkre, mint szemünk fényére, s hiszem, hogy az élet ádáz csatáiból, viharából, nemes harcunk árán, hajótörésmentesen, győztesen kerül ki a mi törekeny élethajónk. Ámen.

ÁLDOZÓCSÜTÖRTÖK

ApCsel 1,1-5

A mai ünnepnek az elnevezése: áldozócsütörtök, teljesen idegen nekünk, unitáriusoknak. A római katolikusoktól örököltük, akiknek ez a nap a húsvéti kötelező áldozás befejezését jelentette. Mindenekelőtt azonban áldozócsütörtök – a római katolikusok és a legtöbb keresztény felekezet számára – Jézus mennybemenetelének ünnepe. Azt ünneplik, hogy a feltámadt Jézus, miután 40 napot töltött a földön – hitük szerint –, a mennybe ment, és Isten jobbára ült.

Mi, unitáriusok, ezen a napon a tanítványok öntudatra ébredését ünnepeljük. Azt, hogy sok kétségkedés, félelem és tépelődés árán húsvét után